

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 8. — Dopise blagovolite francozski, rokopisi se ne vračajo.

Izboja tritkrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kroge. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor manja poštnina, namreč: Na leta 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naslovnina se pošilja upravitelstvu, plačajo se vsa prejeta.

Za inzerate

se plačuje od vsake peti vrstice po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inzerate in množično inzeriranje maten popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Najnovjši hrvatsko-madžarski spor.

(Dr. F. Kd.)

Današ. 1. junija 1907.

Zgodilo se je, kar so prorokovali poznavalci lahkoverne hrvatske in tovarniške madžarske duše. Madžari so potrebovali Hrvate in jim dajali lepe obljube. Hrvati so Madžarom verjeli in jim priskočili na pomoč, a zastoj čakali na izpolnitev obljub. Dne 3. oktobra 1905 je del opozicijskih hrvatskih narodnih zastopnikov naznanil v reški resoluciji javnosti, da smatra za svojo dolžnost, ... boriti se vzporedno z ogrskim narodom za izpolnjevanje vseh državnih prav in svoboščin, v prepričanju, da bodo rešena prava na korist hrvatskemu ogradnemu narodu ... Kosuth Ferencz je takrat resolucijom pač marsikaj objevil, kar bi bilo izostalo, ako bi bil sanjal, da postane 6. aprila prihodnjega leta skupni hrvatsko-ogrski trgovski minister v koalicijskem ministertvu na Ogrskem. Minister Kosuth je na prošnjo resolucijonave milostno dovolil nekaj v civilizirani Evropi samoočebni umljevati, namreč tudi na Hrvatskem volilno svobodo, in tako se je zgodilo, da so v maju 1906 resolucijoni porazili zavzemni Kosuthovi nasprotniki, skrajno kompirane madžarone z asijatskimi legami satrapa Hedervarya. Ko so si pa pogledali navopečena „brata“ pri železniškem vprašanju v dnu, začudili so se drug pred drugim: Madžari so že tako vajeni hrvatskega nametstva, da jih je odločni nastop sedanje Hrvat-

ske delegacije čisto presenetil, resolucijoni pa od svojih „pobratimov“ niso pričakovali tako impertinentnega napada na svoje pravice.

Po hrvatsko-ogrski nagodbi iz 1. 1868. izgleda železniško vprašanje tako-le: „Vsem kraljevinam ogrske kroge so skupni posli ... železnice ...“ (§ 9). Hrvščina je pozitivno določena kot edini uradni jezik po vsem hrvatskem teritoriju za avtonomno in za skupno upravo, ne samo v znanji službi in v obveščanju s strankami, ampak tudi v notranjem uradovanju in obveščanju skupnih ministrstev z njihovimi organi na Hrvatskem (§ 2. al. 3, § 4. al. 2, §§ 56, 59—60), in prvi § 57. se izrecno: „Za organe skupne vlade se določa hrvatski jezik kot službeni jezik v mejah kraljevin Dalmacije-Hrvatske-Slavonije.“ Kot v formalnem in faktičnem oziru posebna državna individualiteta ima Hrvatska na papirju zajamčeno pravo, da bo imenovala osrednja vlada tudi one svoje organe, ki bodo uradovali v obsegu teh kraljevin, kolikor bo le mogoče z ozirom na njihovo strokovno izobrazbo izmed domačih sinov kraljevin Dalmacije-Hrvatske-Slavonije (§ 46). Nemadžar more iz teh čisto jasnih določil izvajati samo eden logični zaključek: da je na hrvatskih železniških progah uradni jezik izključno samo hrvščina, da se morajo železniški uradniki po možnosti imenovati izmed domačih sinov in da morajo v vsakem slučaju nstrezati prvemu pogoju usposobljenosti, t. j., da morajo biti popolnoma vešč hrvščine kot svojega uradnega jezika.

Madžarska praksa se je postavila seveda tudi tukaj z nagodbo v kolikor mogoče veliko nasprotje: hrvatska imena postaj so se umaknila madžarskemu prislilnemu jopici, pri železniški upravi so se nastavljali Madžari brez trohice znanja hrvščine, od 1. 1898. morajo celo železniški poduradniki hrvatskih prog delati izpite v madžarskem jeziku. Že v novi eri madžarsko-hrvatskega pobratimstva se je pripetilo, da odlični hrvatski profesor in pisatelj dr. Matić na hrvatski postaji ni dobil vozne karte, ker jo je zahteval hrvatski a ne madžarski! Za opravičenje svojih lopovščin se niso bili Madžari nikdar v zadregi, zato je skupna hrvatsko-ogrška vlada in pa ogrska regnikolarna depetacija še pred leti izenadila svet s specialno madžarskim izgovorom, da organi „vsem kraljevinam ogrske kroge“ skupnih železnic nimajo značaja „javnega urada“, še manj pa „javne oblasti“, ampak predstavljajo „privatno podvzetje ogrske države.“

Tako so midile prejšnje „liberalne“ ogrske vlade, Kosuth Ferencz, dnša sedanje koalicijske vlade, pa je stopil še korak naprej. Dne 8. oktobra 1905 je brzojavil resolucijonam: „Podpravljam naše brate Hrvate in Dalmatince ... Pričakujem Vas z ljubeznijo in polni nado.“

Kot skupni hrvatsko-ogrski trgovski minister, pod čigar področje spadajo tudi železnice, pa se je podvil dokazati svojo ljubezen s tem, da je skusil dati nepostavni slorabi na hrvatskih železniških progah zaklenito formo: predložil je železniškemu

odsuku načrt zakona, ki določa tudi za železniške proge po Hrvatskem madžarščino kot uradni jezik ter zahteva od uradnikov na hrvatskih progah znanje madžarščine. Hrvatski resolucijonasi so se tem naklepu z vso odločnostjo uprli. In isti Kosuth Ferencz, ki jim je 8. oktobra 1905 brzojavil: „... spominjamo Hrvate na to, da smo vsa prava, koje smo si do sedaj izvojevali, bratski z njimi podelili ...“ jim je sedaj zaklical, da se rajši poslovijo od ministrskega stola, nego da bi, ne morda delijo s prehodskimi pobratimi kako novo dobljeno pravo, ampak priznal veljavnost samo temu, kar že imajo Hrvati črno na belom.

Is repornice je moral priromati seveda zopet plemis madžarski izgovor, da so železnice „privatno podvzetje ogrske države“, in da se na njo ne more raztezati § 57 hrvatsko-ogrške nagodbe. Toda tudi s teorijo o „privatnem podvzetju“ Madžari politnim potem ne morejo priti do cilja. Hrvatska in Ogrska sta sklenili kot popolnoma enakopravni državi internacionalno pogodbo (tehnični izraz: pogodba), po kateri tvorita proti inozemstvu le državno skupnost (hrv. državna zajednica, mađ. állami közösség, nem. staatlische Gemeinschaft, § 1) ne pa državnega jedinstva (staatlische Einheit). Ogrska kraljevina kot taka more brez dovoljenja Hrvatske na hrvatskem teritoriju ravno tako malo imeti privatna podjetja, kakor n. pr. Kitajsko, ali pa na ogrskem teritoriju Hrvatska ali Avstrija.

Vsak nepristranski človek mora

LISTEK.

„Hau, hau, hau!“ ali kako je dijak Mihec lajal, minlar čmel pa bežal.

(Fiphal Valtér Lovinkil.)

(Konec.)

„Fidil!“ zatviga minlar, „ali daš dva goldinarja, brate?“

Dijak kar poskoči s sedeža.

„Dva goldinarja, imejte smiljenje, za dva miliji boda.“

Minlar se nasmeje na vse grlo.

„Ako nočeš, pa pojdi, z Bogom!“ zakliče, natrgniti vajeti, „glej, na nebu se blišča, nastane naliv, premoči se do poslednje niti, prehladi se kakor pes, a potem se boš moral nazati z žganjico ter se nemara celo dati zdraviti celo od zdravika. Prenačuni vse to ter vzemi v polter še ono zopnost radi bolezni, pa boš videl, da te skoro zaman popeljem.“

„Mihec se zamudi in očitno se je nekaj nevarnega kuhalo v njegovem osrčju.“

„Ha! kaj mi je početi?“ reče urno, „resnica, pametni ste, zelo pametni, torej vam dam dva goldinarja.“

„Daj jih!“

„To se zgodi šele v vaši hiši, ker moram petak zmenjati v gostilni. Med tem vam dam v zastavo svoj sveden.“

„Na, nu!“ pritrdi minlar, „daj sem!“

Mihec hipoma skoči na voz ter se zadaj v sedež.

Čmel potene konja in precej nato krene raz cesarske ceste na zasebno pot.

Čez trenutek se ogleda ter reče dijaku:

„No, znaš nar nekajšnih vaših bajk, ker sem nekoliko zaspan“, doda, gladeč si debeli trebuh, kakor je bil navajen.

Toda evo, dijak se nekako čudno zakrivi, kakor bi bil se nasrbel kisa ali posebel nakrat žlico popra.

„Ej, dajte mi mir z basnimi“, odvrne ter se prekobali v kot na vozu.

Minlar ga začudeno pogleda, potem pa krepeje potrgne konja za vajeti, ker se je bil ravno kar približal mali rekici, katero je bilo treba prebrsteti.

Dijak nakrat skoči zadaj na vozu ter zaklepeta z zobmi, kakor bi ga potresla mrzlica.

„A kaj vam je, plašljivce?“ vpraša minlar, nekoliko vznemirjen.

„Nič mi ni ...“ odvrne dijak klepetajoč z zobmi ter nabali oči, da mu je samo to, kar je beglega, ostalo na vrhu.

„Kaj, vi ste bolan?“ ga vpraša minlar v resnici prestrašen.

„Ne, br ... uff ...“ izreče dijak ter se znovič zakrivi, da ti ni bilo ljubo ga pogledati.

Minlar se nekoliko odmakne in hini navrijanci na vzgornaz od nog do glave. Močno zategne vajeti ter jame voziti preko reke.

Dijak znovič ves strepeta.

„Br uff!“ zajči dijak, „ne ve-“

kako bo, obnhal!“

„Kaj vam neki je, za sto stlojev?“ zavreči minlar ves prestrašen.

„Ničesar, toda znašja“, zajčija dijak, „pred enim tednom me je ugriznil stekel pes na pot!“

„Pes!“ zakriči minlar.

„Stekel!“ ponovi minlar in laje na nalik jelu plajejo po koncu na glavi.

„Toda jaz sem se izlhal“, reče dijak, klepetajoč z zobmi ter ves se tresoč.

Minlar obledi kakor najblejše noka iz njegovega milina in zobje so mu klepetali tako kakor njegova najglasnejša presejalca.

Med tem pa krene voz v vodo ter brni po njej vijaje negro do polovice koles.

Dijak poskoči na ravne noge. Sprobrne oči, iztegne jezik, stegne naprej roke ter zavreči na vse grlo:

„Voda, voda! ha! ha! ha! ha! ha!“

Minlarja že ni bilo več na vozu. Odvrte bič in vajeti ter smuk v vodo

izvajanje izvajanju vsot. prof. Pili verida, poraženega pristala poražene stare madžarske stranke: „Ako so pa šezaleznice „podvezje“, to so podvezje obeh političnih narodov (hrvatskega in ogrskega), pa ne mora na teritoriji nekakega teh političnih narodov ravnanj po njegovih zakonih in uredbah. Ni in ne more biti nikake nad teritorijem in narodom jedne in druge zemlje v zraku visoke ogrske države.“ Sploh pa je z ljudmi, ki si upajo evropsko javnost pitati s sofistikto, da na hrvatskem teritoriju organi šezaleznice, izrecno priznane skupne hrvatsko-ogrške institucije pod vodstvom in nadzorom skupnega hrvatsko-ogrškega trezorskega ministra, niso organi skupne hrvatsko-ogrške vlade, dostojna in polnena debata ne mogla. Hrvatski delegati so morali pretrpeti pogajanja s prepričanjem, da so s svojo vero v iskrenost „po-bratinskih“ madžarskih objemov sebe in hrvatsko javnost britko varali...

Na Reki so objavili resolucijo 3. novembra 1905, da bodo zahtevali svobodnoen ustavne naredbe, in sklenili, „da se naj izbegava vsak porod in vzrok medsebojnega trenja.“ Ker pa skoro ni točke v hrvatsko-ogrski nagodbi, ki bi je Madžari še ne bili krili, in ker so resolucijski sicer lahkoverna, a poštena hrvatska in ne nametna stranka, ta sklep ni mogel dolgo držati. In tako se je zgodilo, da so resolucijski priborovali le tiskovno svobodo, četudi po političnem diktatu in valed današnje kratkovidene strahopetnosti precej oktrano, in da je priplaval na površje jezikovno šezalezniko vprašanje, torej ena najbolj spornih točk. A kaj sedaj? Gotovo je, da bo šezalezniki načrt v sedanjem skupnem hrvatsko-ogrskem saboru sprejet, ker ima 40 hrvatskih delegatov na njem le osebni glas kakor vsak ogrski poslanec in ker jih bodo izmed 413 ogrskih poslancev podpirali samo narodnostni poslanci. Kako je manjkal Hrvatim pri sklepanju hrvatsko-ogrškega dualizma njihov Deak, vidi se sedaj zopet.

Hrvatski minister Josipović je prišel v popolno neskladje s hrvatsko vlado, a ne mara odstopiti, ker je odgovoren ogrskemu saboru. Da informira tak minister krono vedno v Madžarom prijaznem in Hrvatom nasprotnem smislu, je jasno. Madžari se tolajijo, da radi malenkosti kakor je šezalezniko vprašanje Hrvati ne bodo tirali razpoda do skrajnosti. A Hrvati

* Dr. Jos. Pilić, Spomenica o državopravnih pitanjih hrvatsko-ogrskih, Zgb. 1907, p. 35.

kakor zlod v smolu. Nakrat se zatopi, da ga od stekline napaden človek ne bi vgrabil s svojimi zobmi, a potem na sredi roke jame drviti na vso moč ter kričati na vse grlo:

„Nasilje, pomoć! a podlež ha-ha!“ In drvil ter vreščal je reved s zaprtimi očmi, ne zmeniv se za to, da nihče ne drvi na njem in da je vos dospel že iz vode ter urno odštrdal dalje po cesti.

Prestranega minjarja ni nič ovalal čelabi trebah, niti precejšnji mošnjček, drvil je kakor bi bil obseden po sredi reke ter vreščal, vreščal: „Pritecite mi na pomoć, rešite me!“

In že le potem, ko je dirjal že četrt ure daleč, se je mogel ogledati in dospeti na obrežje. A dasiravno ni videl nikogar, je vendar le dirjal neprestano preko polja, preko strništa, preko gloga in trnja ter bežal, bežal, dokler se končno ves onemogel ni sgrudil na tla, med tem pa se je tudi še stemnilo ter je jelo nalivati kakor iz čebra.

ne morejo popustiti ni trohice, ako si potejo nakopati imena izdajce. Stvar ni tako malenkostna, ker zahteva indirektno od Hrvatov, da morajo ali v svoje šole vseovati madžarskino, ako hočejo, da dobijo njihovi sinovi službo na šezaleznih, ali pa pustiti, da jim krađejo kruh madžarski pripteni uradniki, za otroke kojih je lopovska stara madžarska vlada dovolila na Hrvatnem madžarske šole z dvojnim namenom, da se madžarska deca ne pohvati in da se hrvatska pomadžari! Hrvati bodo najbrž britko občutili nemoć resolucijske, da niso mogli spremeniti skrajno reakcionarnega volilnega reda!

V istem času, ko zahtevajo Madžari od krene ustavnih garancij proti nemstavi vladi, grozijo Hrvatom s komisarjem, ker tako zahteva njihovo vitivstvo in svobodnoen! Pravo Hrvatov v tem vprašanju je sicer popolnoma jasno, a Hrvati ne smejo pozabiti resničnosti besed češkega vasać. prof. Kadleca: „Vprašanje ogrsko-hrvatskega odnosaja je kakor van politična vprašanja vprašanje moći, in če bi ogrsko-hrvatska nagodba našla Hrvatom tadi večja prava, bode se v praksi vendar ravnala samo po razmerju moći obeh strank.“

Prejtnja prevolika in nenaravna navzelenost resolucijske za Madžare naj se sodi kakor koli, priznati se jim mora, da so prvič zrušili korumpiran sistem Khenovskih madžaromov in si s tem pridobili častno mesto v hrvatski politični zgodovini, drugič, da branijo v šezaleznikem vprašanju a svojo vlad pošteno in odlično hrvatske pravice. V tem boju zaslužijo, da jih podpirajo dostojno hrvatska javnost in na drugih programih stojeće hrvatske stranke. Slovenci pa svojim bratom iskreno želimo, da v svojem pravičnem boju častno zmagajo!

* Dr. Karol Kadlec, Uberski a hrvatska skava, Praga 1906, p. 129.

Politični pregled.

Domaće dešete.

Češka ljudska napredna stranka je imela 3. t. m. shod svojih zasupnikov v Pragi. „Čas“ piše v pozdravnom uvodniku od 2. t. m. „Domaće češka politika se more biti drugačija nego demokratična in napredna; mora biti taka v tem veđji meri kot politika katerega koli drugaga naroda, po številu moćnejšega, kajti obstanek češkega naroda ne more biti zavaro- van proti velikani, v katerega je za-

V mislu je med tem časom nastal krič, trušč, zmešnjava, da so se kar stene trede.

Dijak zdrav in vesel, nalik ribi, je dospel z vozom k milini, toda gospodarja, ki je hotel, kakor je bil dejal, iti poš za vozom, da ni bilo in ga ni bilo.

Minjarica se je praskala po glavi, pošljala služabnike in hlapce r vse strani ter vso noć ni zatimila očesa.

Šelo proti jutru je ves utrujen, blaten in zasoplen ter blod kakor mrišč dospel nesrećni minjar doma. V eni noći mu je bil vpadel trebuh za polovico in še sedaj se reved ni porvem otrčel prebitaga straha.

V prvem hipu ni bilo mogote spraviti besede iz njega. Zlesel je pod pernico, naročil, naj ga mažejo s žganjico, ga ogrevajo s toplim zdrobom ter končno celo pošal po zdravnika v mesto. Zgodilo se mu je povsem tako, kakor je bil napovedal revnemu dijaku.

Drugi dan, ko se je bil še popolnoma zavedel, jet je šelo praviti neka-

zgodba, a samim številom in šizico moćjo, ampak z ono notranjo moćjo, katero daje demokracija in napredno stremenje. To je smor, katero nam kaže zgodovina in katero so naši najboljši moćje spoznali kot pravo.

Nič ni lažje nego zlorabiti besede in malo je besed, katerih bi naše politične stranke tako pogostoma ne zlorabile ali pa rahile na nepravem mostu, kakor te dve: demokracija in napredak.

Realizem je pa ščil, da se ne smemo zadovoljevati z besedami ampak gledati na stvari; zato mora stranka, katere se je porodila iz njega, dokazati svojo demokratičnost in naprednost stvarno, z dejanji, ne s praznim govorjenjem o njej. In to je pri nji doseđanji malotrvitnosti njen ponos, da govori nje velavnost za njo; za probajo širokih vrst ljudstva je storila več, nego mnogo moćnejše stranke, postala je nepoparlarna, ker je preganjala demagogijo laškajojć se laži in sladkih obljub, ker ne je postavila kar najodločnejše proti odvilim se predsodkom, proti privilegijam vsake vrste in proti klerikalizmu. Ni si je mogla pridobiti mas, ker se ni hotela posluževati ceneših sredstev; znala je pa za maso delati...

Delo v naroda, katero čaka češko napredno stranko ni ne majhno ne lahko; želimo si, da bi nje mnogo obetajoć začetki bili valedenem shoda v spodbudo in v bodrilo za nadaljne delovanje.

Besediło prestolnega govora, s katerim bo državni zbor odprt je bilo v skupni seji ministrov že določeno.

Zdrunjenje nemških naprednih strank v enoten klub še ni gotova stvar. V nedeljo so zborovale vse dogovarjajoće se stranke, vsaka za se in vsaka za se je priznala potrebo takega skupnega kluba, pa prosti vsemenci ali nemški radikalna stranka za Avstrijo, kakor se seć-i imenujejo, stavi strankarske koristi nad vse, zato še ni gotovo, ali bode ta napredni nemški klub sploh vstopil v življenje. Liberalni nemški listi tarnajo radi tega ter silkajo nevarnosti, katere praga naprednim Nemcem od mogojćnih slovanskih skupin, socijalnih demokratov in klerikalnih zvez, v jako tihih barvah. Koliko atisa bode to prizadevanje napravilo na nemške napredne poslance, se še ne ve.

Ministrski predsednik baron Beck je izjavil pri sprejemu parovskih industrijalcev, da so vse govorice o

vladni krizi popolnoma izmišljene. Uspehi soc. demokracije ne delajo vladi najmanjše skrbi. Baron Beck je prepričan, da soc. demokracija se bo smela ovireti pozitivnega dela, če bo hotela same doseći kak uspeh. Tadi številna moć soc. demokratske strankga ne plaki. Števílo še nikakor ne priča o obstanku soc. demokratske nevarnosti, katere po baron Beckovem prepričanju sploh ni. Čim večja je stranka, tem večja njena odgovornost in tembolji si mora prizadevati, da doseže uspehe. Baron Beck ne verjame, da se bodo soc. demokracije izključevali iz plodovitaga delovanja in to tem manj, ker večno zasikanje in kritikovanje ne vede stranko k procvitu ampak k propadu.

V nitizjavst. dešednem zboru je urgiral posl. Seitz predlog o premeni dešednega volilnega reda.

Posl. Gessmann je izjavil, da sumi, da je vlada kaznovala nekatere uradnike samo zato, da bi krčkanskim soc. napravila nekoliko nepravil pri odjih volitvah. S tem hoće Gessmann odvrti sum od svoje stranke, da so bili ti uradniki v sporazumljenju s krčk. soc. ukorjeni.

Pogajanja z Ogrsko se bodo prihodaji pondeljek v Bedimpešti nadaljevali. V ta namen se odpeljejo tja skoro vsi avstrijski ministri.

„Magyar Ország“, glasilo stranke neodvisnosti piše, da bode vprašanje o takovanih ustavnih garancijah rešeno za časa kraljevega bivanja v Bedimpešti o priliki 40 letnice kronanja, vlada predloži potem takoj dolične zakonske načrte parlamentu, kateri je reši še pred poletnimi počitnicami.

V ogrskem parlamentu je izjavil Slovac Hođa v imenu nemadžarskih narodnosti, da te sprejemajo zakon o zavodih in ustanovah, ki imajo biti osnovane o priliki 40 letnice kronanja v znak vdanosti kralju, pa za upajo, da bode sedanja vlada in sedanji parlament izročil vlado države v smisla kraljevih namerov novu vladi in novemu parlamentu, izvoljenemu temeljem splošne, enake in tajne volilne pravice.

Vnanje dešete.

— **Bevarsko.** — Prve volitve na temelju splošne in enake volilne pravice niso prav nič spremenile politični položaj v dešeli. Klerikalci imajo slej kot prej absolutno večino v dešednem zboru. Veliko ogorčenje je vrahnilo v naprednih mečkanskih krogih dejstvo, da so soc. demokracije v poremski provinciji sklenili volilni kompromis s klerikalci. Münchner „Allgemeine Zig.“ v jako ostro in odlično pisanem članku oboja to postopanje centruma.

Tadi v veliki vojvodini Odenburski bode vpeljena direktna in tajna volilna pravica. Ministrski svet je sklenil predložiti zakonski načrt zbornici.

— **Nemetija.** „Kölnische Zeitung“ piše, da bode Nemetija zahtevala, naj bodo razprave mirovne konference v Haagu javne, ker ni nobenega pametnega razloga za to, da bi ostale tajne. Tajnost ni v interes nikogar in če je treba, da se to pa tam kako vprašanje tajno obravnava, sklene večina udeležencev, da se to zgodi — sicer pa je javnost razprav popolnoma opravljena zahteva.

terim znancom, kaj se mu je bilo pripetilo groznega in vsi so se bili spustili v smeh.

Treba nam je namreč vedeti, da revni dijak steklega psa niti videl ni, marveč da je le doprinesel tako šalo, ker je hotel kaznovati bogatince za njegovo sebičnost in trdočrnost, kakor tudi zato, da zaspaćojć mu denar, njeni tudi je bil sam prostak, ter ni cenil prav nič denarja, se je norčeval z ljudmi, ki nočejo šiveti nalik šivalim, marveč bi se radi dvignili ter si izobrazili v sebi duha, ki ga je vili vanj najvišji Stvarnik.

Po takem nasku se je naš minjar takoj popravil, postal je zdajno boljši in kar je še najveć, nasrkal se je velikaga spoštovanja do ljudi, ki so se v šoli nečesa učili. Svojega dogodka z revnim dijakom pa se je tako sramoval, da ga ničesar ni tako razjasnilo, kakor to, če mu je kdo omenil oni nesrećni „han! han! han!“

Dopisi.

Iz Petrovč. Nekaj o našem slavem dr. Jančiču. Pri zadnjih volitvah je dobil naš vrli g. Roblek kljub neumnosti agitaciji našega doktorja večino. To je Povalejevega pristata popolnoma poparilo in on ne ve, na kak način bi dal svoji jezi duška. Pa sveti duh ga je morda razsvetlil.

Našel je sredstvo. Nekoga dne bi bil moral učiti v šoli verouk, a go-pod častitega imena je to urico po-rabil za kaj drugega.

Vbogo mladino je mučil s svojo neslano in ponesrečeno politiko. Mla-dina je seveda potrpežljiva in neraz-sodna, zato lahko tam Jančič razvija svojo politično modrost brez skrbi, da bi ga kdo zaviral.

In kaj je rekel? Da se sedaj ne bo več bral masha v Petrovčah, ker so polne brezbožnih Antikristov, ki so volili g. Robleka.

Le potolažite se doktor! Mi smo bili verni prej, ko Vas še ni prinesel nesrečni veter in smo tudi še sedaj, čeprav Vi vzmenjate našo vas. Če pa smo volili g. Robleka, smo s tem le pokazali, da tudi sami znamo razsoditi, kaj je prav in da se ne damo komandirati od nekaterih netopirjev. Vasa in vaših vlada je izgubila trdnost in zato raje molčite! Izbrali Vase jeze so le onemogli udarci suhe veje ob močno, krepko drevo.

Mi gremo pogumno po svoji za-deti poti naprej in imenujte naše hiše tudi Interske — nič za to! Po Vašem mnenju je vsaka svobodnomoiselná hiša Interska.

Prej Vam niso bile naše hiše In-ter-ske, ker ste lahko k nam zahajali, a sedaj, ko so se Vam vrata zaprla radi vaših do skrajnosti netaktnih na-stopov, sedaj so Interske! Poznate zgodbo o ljasku in kislem grozdju? Saj ste sčenejak, da Vam ga ni para.

Nadalje se je zaganjal nad neka-terimi otroci čes: "Vaši očete so pro-kleti, ker ne gredo ob nedeljah v cerkev in raje kolnejo zmaj nje".

Damo kratek odgovor! Mogoče smo boljše kakor Vi, ki nosite svetost na obritem obrazu, pri tem pa obre-kajete starc, ovrle poštenjake. Mi smo miroljubni in ne maramo v svoji sredini razgrajčev. Zaponnite si to.

Sreča naše mladine pa ne pohuj-ljate s takimi obrekljivostmi; sicer bodo bodoče Martijne device še bolj obrekljive, kakor so sedaj.

K delitvi okoliške občine

Št. Jur. Ni še tako dolgo, kar je ležal Senturj v trgu in okolici, in zdaj slišim, naj bi se okolica zopet delila v — nevem koliko občin. Hm, hm... — Če je dr. Pov. temen namena res na-sproten, ne samo na videz, ima — enkrat — prav; toda zdaj se mi, da bi se ravno on prav nič ne branil, za-sesti a. pr. v občini Brezje vsaj žu-panski stolec, ker smo mi poslanski de-lci — spodobni! Bi Vam tudi gospod sood-doktor, mirno svetoval, da opo-sistite vsajprej vse opazke o „osebnem koristolovstvu“ itd., že veste, zakaj. Zdaj po volitvah pride čas resnega dela, in če Vam je tega mar, opustite najprej osebne napade, ker bi Vam jih sicer moral vračati.

Nevem zatanoka, kaj je s to zavedo, niti kako daleč je dospela; hočem le splošno in stvarno obščujoče kroge nanjo opozoriti, ker si mi zdi ta korak — nepremišljen ali vsaj prenegljen, vendar pa vsaj tako važen, da sme in mor: celo — most o njem soditi.

Da je mogla ta misel sploh sprožiti v naši lepi, zavidni ob-čini, je iskari vzrok tam kakor pri prvi delitvi, da od občine, ki je bila tako malo potrepala kakor — recimo — nekorištan, in je tudi mnogi ob-

sojajo. Res: nekdo je začel hujskati, hujskanje je rodilo želje, želje pa so rodile dejanje; dejanje pa je tisti zlobec, ki ne rodi nič dobrega, ker le v združenju je moč!

V dolgih letih, kar bivam v Št. Jurju, sem alisal mnogo pritožb proti — občinskemu odboru, sedanjemu kakor prejšnjemu, ko smo bili še združeni vsi; vsebino teh pritožb naj danes kratko omenjam.

Spodnji tržan še danes pravi: „Največ se stori, dosti se potroša samo za zgornji trg, nas pa se — zanemarja!“ Okoličan (pred delitvijo občine): „Tržani delajo le za sebe — na nas ne pride nič, torej: cepimo se!“, in sedaj, ko smo se razcepili, godrja se znova po okolici: „Le za tiste kraje se skrbi, od koder imajo odbor-niki — večino; nas drage so zane-marja, torej: cepimo se!“ To je vsaj popolnoma naraven razvitek in — žalibog — precej resničen. Priznam takoj tri resnice: t. ž vasa je, vladati veliko občino, še tedaj, vsakomur ustreči po njegovi želji; najtežje pa je, biti vsem enako pravičen. Valed tega ne sodim nikogar, ker bi to tudi niče ne koristilo; želim le, da mi vsak, ki po-šten in trezno misli, priporoči, da je vsaj nekaj teh mnogih pritožb bilo upravičenih več ali manj.

Naj si vsaj vzkroji torej ti ali oni, o tem je danes že večina prepričana, da z delitvijo v tržko in okoliško ob-čino nismo dosegli ničesar, to je: bila je nepotrebna. Poleglo se je sicer na-sprotno med trgom in okolico, oba od-bora imata seve manj dela kakor eden, zato pa imamo vsi trpeti tem večje stroške — kar je največja dobrota! Toda, gospodje, do tod je šlo, dalje ne gre po tem potu. Naše zavedne slo-venške občine (in tem pač smemo Št. Jur prištevati!) čakajo v bodoče še mnogo večje dolžnosti ko danes. Ne le slabe ceste, razna poslopja, koristi posameznih krajev in poedincev, da ne govorim sploh o novih potrebah no-vega časa, ampak čaka in kliče vasa celi narod, za kterega bo moral vsak posameznik, vsaka občina žrtvovati kar največ mogoče. Kličejo vasa ubolzi in posebno šolski otroci, ki bi tudi radi občine kar toplega vtila, a če vasa čaka tudi (sicer še vedno nerajni) „Sokol“, da vzgoji vaše sinove v krepke, zdrave in poštene mladence, kremenite značaje in neomahljive Slo-vence; kličejo vasa in prosijo podpore „Dijaške kabinje“, ki varujejo vaše sinove-dijake, da ne poginajo od gladi, prepešeni na tujem le sebi in svoji krvavi usodi; z isto pravico pa vasa kliče ali bolje zahteva od vas podpora naša škola „Ciril-Metodova družba“.

„V olinosti“ pravimo „je moč“. To je gotovo že vsak izmed nas pov-darjal ali vsaj — bral, I. seveda, zato pa, je delimo se! Veliki gospodar več pridele, več prihrani in lahko torej več odloži za razne namene; saj vidite, kako se denar enkrat nakopičen k-govorim od sebe „gnera“ — a rečni kočar? Kar pridele, to zavzame, in še dosti rši suho škoro grize; pridno dela in dosti trpi — pa, če se človek v kaki „žetjini“ ne zgodi, si le nikdar nič ne prihrani. Če je to res, mar mislite, da je gos-podarstvo čili občin drugače? Mislim, da ne. Čim bolj bomo združeni, tem več bomo dosegli, tem lažje bomo iz-polnjevali „velike dolžnosti, ki nas čakajo“.

Iz tega splošnega stališča obojam odločno vsako deljenje in slabenje občin, če ni nujno potrebno, v-nadi, da se bojo vendar kdaj za-vedale v večjem številu svojih dolžnosti, svojeodgovor-nosti napram celemu narodu! — In sploh kam priremo, če dobimo

mosto ene pošani kakih deset občin, da bi skoro vsakih pet hiš še lahko imelo svojega župana itd.? Majhni vzroki imajo večni velike posledice, in tako važna vprašanja se ne smejo po-vršno mardeti z vso resnobo prevajati.

Brez podrobnih dokazov o škod-ljivosti delitev za občine same (kar vsak lahko spozna) in preko „oseb-nega koristolovstva“, ki se ga — vemo zakaj — dr. Pov. najbolj boji, preidem k vprašanju, kako je obdrži občine nerazdružene.

To je jasno: vzroke treba odpra-viti, zakaj se hočejo ti in oni občani deliti — pa bo mir. Pa kje tiči pravi vzrok? Morda poznajo drugi drugače ko jaz; pa kar se mene tiče, sem trdno prepričan, da je iskari vzroke najprvo v nezadovoljstvu s občinsko upravo, v pritožbah, ki sem jih zgoraj kratko omenil. Vem, da občine ne „sedijo na denarju“, a da bi se mnogo, kar se je opustilo, bilo moralo storiti, dokaze za to dobi, kdor se zanima, od prizadeti.

Gg. odborniki, ravnejte se po edino pravem načelu, da ima vsak kraj in vsak posameznik razmeroma iste dolžnosti, da vsi plačujejo davke, in imamo torej vsi enake pravice. Vi oskrbujete naše skupno premoženje, na čelu stojite eni veliki rodbini, in mo-rate povsod po enakih delih deliti pra-vico brez ozira na desno in levo; le tako je mogoče prepričati nemir in preprič in vse slo, ki se iz tega rodi; le tedaj bo mogoče vsestranski napre-dek. Posebno pa pričakujem od vrlega g. župana, da v tem smislu upliva tudi na druge odbornike in jih opozarja na velike dolžnosti proti občin in narodu. Kot tak se ne strahite napadov — saj vemo, komu ste tr v peti! —, pač pa ne zabite, da so te dobromisljene besede namenjene skupnemu napreku, omenjene pritožbe pa da so zlas ljud-stva. — To v dobrohoten poudarek!

— **Iz Trbovelj.** Krasno se raz-vija in uspeva naše miao „Učiteljsko društvo“ za laški okraj. Dosedaj je imelo 4 vrlo obiskana zborovanja. Zadnje zborovanje bilo je v nedeljo, dne 26. majnika t. l. in sicer v Trbov-ljah-Vodah. Z veseljem moramo konsta-tirati, da je šlo društvo začetkom 39. članov, a po tej kratki dobi je na-raslo število članov do danes na 61, torej vsi učitelji in učiteljice laškega okraja razum stirihi.

To je res vesel pojav učiteljske zavednosti in krepke organizacije, na katerem je treba učiteljskega laškega okraja čestitati. Neš priobjeljen in zaslužni predsednik g. Ant. Guss je z njemu lastno vestnostjo poročal o različnih šolah in učiteljske zadeva-jah stvareh, zlasti v zborovanju „Lehrerbunda“ v Gradcu, čegar član je tudi naše društvo in kterega se je g. predsednik udeležil s 15 drugimi slovenskimi odposlanci. Šol. vodja iz Razborja tovariš Blaže Jurko je v le-um referatu razpravljaj časn pri-merno vprašanje „Kako naj podpira družina učiteljevo delovanje v šoli“. Kdor pozna gosp. predavatelja, lahko misli na izredni užitek, kterega so imeli poslušalci ob njegovi razpravi — sosebno, ker je vzel večino snovi iz lastnih dogodljajev, iz lastnega žir-ljenja. Zel je vsestranski pohvalo in zahvalo za trud in želimo, da bi se še večkrat oglasil.

K letnemu glavnemu zborovanju „Zveze slov. učiteljskih društev“, ki se boje letos vršilo dne 20. avgusta t. l. v naši divni Gorenjski in sicer v Raz-doljici je odposlanih 7 članov zastop-nikov po številu članov našega okr. društva in sicer tovariši: Vodšek ml., Reš, Moli, Plavšak, Sorčan, Logar, Kuhar in gl.čn. Lapornik in UMBERGER kot namestici.

Pribojane okr. učiteljsko zborova-nje se je odločilo dne 10. novembra 1907 in sicer na Zidanem mostu. Zbo-rovanje boje zanimivo že zaradi na-stopa gđ. Ant. T. Predmet: Risanje po naravi s učenci tamošnje šole. Ker naše društvo ne boje več zborovalo to šolsko leto, sklenilo se je udeležiti zborovanja „Celjskega učit. društva“ dne 7. julija t. l., da se vredno vrne sosednim tovarišem njihove prijazne obiske pri naših zborovanjih. Radostno in navdušeno moramo pozdravljati vsa-kokratni obisk našega velikega orga-nizatorja, tovariša Armina Građimnika, predsednika celjskega okr. društva in neustranega zagovornika naših pravic. Slava mu!

Po zborovanju je bil skupni obed v rudniški restavraciji narodnega re-stavraterja in ada našega učit. društva g. Antona Dolničarja. Skrbel je za najfinjšo postrežbo v vsakem oziru, kar ga priporoča tudi vsem drugim obiskovalcem Trbovelj.

Bilo je lepo in živahno! Krasnej-šega si ne želimo! Vsi tovariši in pri-jatelji šole so se zbrali v velikem sa-lonu ter so se naslajali ob milih zvokih našega pridnega učit. orkestra (Plavšak, Moli, Vodšek, Kalan in Cimperšek). Slišali smo tudi več ljubkih solo-špevov z glasovirjem (gđ. UMBERGER-Kuhar) nekaj dižnih kromadov za goši in gla-sovir (naš mladi umetnik Moli-Vaške) in tako nam je popoldan prehitro potekel v veselja in bratni ljubezni in vzajemnosti. Ogledali smo si skupne velikanske naprave elektrarne, za kar srčno hvala velikemu prijatelju učiteljskega blag g. ravnatelja Tes-schate in tudi za prostovoljno pre-puščanje salona. Našim ljubim in vinkar dobrodošliam gostom — sosebno vrlim Celjanom in nabedečim bodočim tovarišim Ljubljancem, kakor tudi vsem prijateljem šole in učiteljske, kateri vedno stoje na strani našega napor-nega dela, pa kličemo „Naprej za slo-vo in procvit naroda!“ Na svidenje dne 7. julija 1907 v Celju.

Ante.

Slovenske novice.

Štajersko.

— Čudna skopost. Oni Nemci, ki so začela državnozborniki volitvi bil napram Slovencem v Celju tako dobro-srčni, da so jim kupovali žganje, vino in „Pferdegolash“, so sedaj postali tako lakomni, da so prepovedali neka-terim služkinjam hoditi k njihovemu studenču po vodo — z litrom! In če bi bili to prepovedali morda radi tega, češ, da oadi polivajo, bi nikdo nič ne dejal — a vzrok je drug! Seveda, Slo-venci niso tako neotesani, da bi za-brañevali vodo v „Narodnem domu“, dasi bi to lažje storili nego g. S. č. č. „tu je gostilna — in vrt, na katerem sede gostje itd.“ Ni nam toliko leželo na vasi vodo, a da raje plačujemo za vino ob volitvah, da nam pa v nevo-lilnih časih niti vode ne privoščite, nam ni bilo znano! Pa počasi — in upamo, še dobite dovolj vode tam — kjer ni prepira in kjer so vsi enaki, rjeval in cesar! Nikar ne mislite, da v Celju ni več vode! — — — X.

— V obzor cerkve. sklada celjske mestne župnije so bili izvoljeni v pon-đeljek pri okr. glavarstvu od obč. od-borov mesta Celje, okolice Celje in Vel. Pirešice 3 Nemci in sicer gg. dr. Jabornjek, Rakusich in Terschek ter 2 Slovenci gg. dr. Hrašovc in Ivan Glisček. S tem je boj za večino v tem odboru končan in sicer neugodno za Slovence. To je deloma posledica nemi-škega rekursa proti odmeti cerkvenih doklad na osebno dohodninski davke, katero je namestništvo razveljavilo,

deloma pa tudi nastopa gosp. opata Ogradja, kateri je s svojim vplivom mirno izročil slovensko večino nemški manjšini.

— Celjani, v nedeljo v Bukov klak! Mlado, a delavno „Bratno društvo v Gaberju“ priredi v nedeljo, dne 9. junija veliko ljudsko veselico v dobro znani in priljubljeni gostilni g. Stefana Koželja v Bukovem klaku. Na sporedu sta dve šolajtri, godba, petje, šaljivi ribolov, pesni, korijandoli itd. Podrobnosti poročamo v petek, a opozarjamo že danes vse celjske narodne kroge na to prireditel.

— Izpred sodišča v Celju. 29-letni kovač Janez Kapar je nastopil pri sv. Lovrenca na Dr. p. kot eksekutor in živinozdravnik ter je ljudi ogroževal za razne pristojbine. Med ga je rad pil in je prišel tako daleč, da je nastopil to pot, ki bi ga naj privela do denarja. Bil je obojen k osemmešni ječi.

— Salame so dšale pekavskima učencema Knezu in Simončiču pri peku Schmatzchana v Celju. Zato sta vedkrat obiskala zalogo g. Zangergerja in sta si privoščila salam. Policija ju je zapila.

— Proti postopanju dr. Premehaka, teženik zdravnik v Celju, so protestirali glasno in odločno sindikati in delavci Južne teženice, zbrani na zato sklicanem shodu zadnjo soboto pri „Zelenem travniku“. Pravilo, da postopa dr. Premehak proti njim neosnovano kruto in surovo ter da je zadnji čas, da se ga odstrani. Delavci imajo popolnoma prav; saj ordinacije dr. Premehaka so menda že svetovno znane radi njihove površnosti, posebno kadar se gre za člane bolnišnice blagajne ali pa priprto delavce.

— V spomilnsko knjigo davčne oblasti I. stopalje v Celju: Goro-savinčanje tve lo od lesa. Srečen je kmet, ki gleita kaj v šumi, toda trgovec z lesom je odvisen od sreče kmeta in od srečne mode pri trgovini. Tega vraga ne upošteva davčna oblast, ta mu prerušani na šepi začne ves njegov denarni obrat in mu napravi čudovito krasno bilanco, ne pa zastoj. Za svoj trud tirja s plačilnim nalogom precej visok obrtni davek in osebno dohodninski davek. Tudi kaj navadno ne sre davčna oblast?

1. Da je les sedaj navadno zelo drag;

2. da so poskočile delavne moči za 60—80%;

3. da ni sploh delavnih moči;

4. da vremenska neugode včasih vnišijo velik del premoženja podjetnikov in da včasih odjemalce na Hrvaškem ali v Srbiji vstavi plačevanje;

5. da mora trgovec z lesom plačati še pol leta ali celo leto pred sekanjem kmeta polovico tržne cene brez obresti, ker je kmet vedno v denarnih stiskah.

Da ni vse to petrirano, hočemo stvarno dokazati. Začetkom maja t. l. je imelo več trgovcev les na vodi in se ga je nakupilo v Savini pod Jezerškim mostom za 40—60 tisoč kron. Da bi ga voda ne odnesla, je bilo preskrbljeno, toda poneti nastane porodenj in je odnesla ves les po Savini navzdol. Eno tretjino hlodov so našli z velikim trudom v rečici, dve tretjini ste pa splovili na Hrvaško. Žal, da je bilo med poskočevanimi podjetniki več manj premožnih kmetov, ki še v 10. letih ne bodo pretrpeli škode, ki jim jo je prisadela ta povodenj.

— „Triglar“, hotelska družba na Kranjskem. Opozarjamo s tem naše častite bralce na tozadevni oklic v inersnem delu lista. Podjetje samo pa z odkritočrtnim veseljem pozdravljamo. To je bila, da se tako izrazimo, „prava beseda o pravem času“. Apeli-

ramo s tem na naše premožne ljudi in denarne zaveze, da to novo podjetje, katero bo gotovo zelo koristno, denarno zagotovo z nakupom delnic. Natančneje gljv inerat!

— Novi državni zbor se snide, kakor je sedaj končno določeno, v ponedeljek, dne 17. junija.

— Iz sodnijske službe. Pisarniški oficijal Iv. Labetz je prestavljen kot prvi pisarniški oficijal iz Laškega v Ormož.

— Umri je v Kokarjih znani vrl naradni župan g. Jernej Šetlir. Vsem bralcem „Domovine“ je gotovo dobro znan ta prvobititelj za pravice slovenskega jezika pri delnih in državnih uradih. Priobčil je celo vrsto tozadevnih člankov, kateri so izhajali v lenkem letniku našega lista. Naj bi našel med našimi narodnimi župani mnogo posnemovalcev! N. v. m. p.!

— Redica. Dne 1. junija t. l. je našel hlapec gostilničarja Jož. Stiglica na Rečici šletnega Antona Stemenika iz Vesovice, okraj Konjice, pod kozolcem obesoena. Stemenik je bil berač, imel je od nameštajne dovoljenje, da sme prositi z lajno. Že prej je govoril Stemenik o samomoru, ker je zapustil le 6 vinarjev, prignala ga je gotovo beda v to nesrečo.

— Redica ob Savini. Dne 29. t. m. je bil občni zbor hranilnice in posojilnice na Rečici. Lahko se reče: bil je in ni bil. Bil je, ker ga je načelstvos sklicalo in so se tudi na to poskrbelo, da so priti tudi udje. Ni pa bil, ker niso mogli predložiti računov in niso pod milim Bogom nič storili. Odbor in udje so nezadovoljni z načelnikom, ker so si ga to pot malo privoščili. Načelnika, ki bi bil tako brez glave, ne nismo videli. Sklicaj se občni zbor zadruge, ki ima z denarjem opraviti, ni pa se spomnil na to, da je treba tudi račun predložiti. Kaj pa se dela ne takih občnih zborih? Ali so morebiti hruške pečejo ali butci v modrijane spreminjajo? Mi smo mislili do zdaj, da je na takih občnih zborih glavna reč predložitev, odobrenje in zaključek računov enega leta, ali kratko: denarno gospodarstvo v enem letu. Reseaker in Fürst pa morebiti mislita, da se prestane selje udom pred nos moče. Revizor, ki je prišel iz Ljubljane, je tudi tako zamikar in lena stvar na sveta, da odločno odklanjajo, da bi še kdaj prišel k nam, sicer se bomo še mi našli njegove lenobe in neumnosti. Če je prišel sem, naj bi bil delal! Ali ni plačen za to? Zaslužil ni nič, če pa kaj zahteva za to, da je na Rečici Bogu čas kradel, naj ga pa plačata načelnik, in ne posojilnica, ker je načelnik sklicaj zbor in tudi revizorja sem poklical. To je gospodarstvo, da se Bogu umili. Potem se pa načelstvo še nekaj ujeda in repenti nad tem, ker se mu je očitalo, da slabo gospodari. Ne samo slabo, ampak najslabše, kar je mogoče. Zahteval je, naj se voli nov odbor. Ta bi bila lepa! Le pokakajta, Reseakerjev očka, če ste vos preobrnil, ga bojte tudi nalotili in v tir lepo spravili. Potem pa vas tako več ne maramo. Pa glejte, da ne bi prihajali občni zbor ob sv. „nikoli“ in skrbite za to, da bomo tudi mi vedeli tati, sicer vas bomo zopet okrcali. Pa brez zamere ...

— Velika narodna slavnost se vrši 16. junija v Kaplji na vrtu gosp. Apata ob državni cesti med št. Jurijem ob Taboru in Vranckem. Priprave so vrše v velikanskem obsegu. Sodelovanje mnogih narodnih društev je zagotovljeno. Pri veselici svira narodna godba in Šoltajna vas Savinska dolina boče slavlja ta dan svoj praznik. Narodna družstva naj se blagovolijo na gorji dan osirati in svoje prireditve preločiti.

— V št. Juriju ob Taboru je razpisano učiteljsko mesto. Kogar zanima krasna Savinska dolina s svojim inteligentnim in premožnim prebivalstvom, naj se pobrine za to mesto. V kraju se nahaja poštni in brzojavni urad in izvrstne gostilne. Vask vrl naroden učitelj našel pa bode tudi vsikdar zaslonbo v učitelstvu naklonjeni, znani Jažnovi hiši. Natančnejša pojanila daje Jos. Gosnak, nač. voditelj tamkaj. Rok poteče 20. t. m.

— Gosp. A. Schmidt, učitelj in načelnik društva Šentpeterske godbe izročil je podpisnemu šolskem vodstvu 33 K 14 h čistega dohodka od koncerta, prirejenega v prilog takojšnji šolski kuhinji. Veleodni g. c. kr. okr. glavar Praki izvolil je poslati v isti sarnen 10 K vstopnine. Velecenjenim dariteljem, udeležnikom in prireditelju g. Schmidtu ter sotrudnikom v imenu šolske mladine priučena zahvala! Nadaljni prispevki se hvalešno sprejemajo ter se bodo svojačasno objavljali v časopisih.

— V št. Juriju ob Taboru je razpisano učiteljsko mesto. Kogar zanima krasna Savinska dolina s svojim inteligentnim in premožnim prebivalstvom, naj se pobrine za to mesto. V kraju se nahaja poštni in brzojavni urad in izvrstne gostilne. Vask vrl naroden učitelj našel pa bode tudi vsikdar zaslonbo v učitelstvu naklonjeni, znani Jažnovi hiši. Natančnejša pojanila daje Jos. Gosnak, nač. voditelj tamkaj. Rok poteče 20. t. m.

— Gosp. A. Schmidt, učitelj in načelnik društva Šentpeterske godbe izročil je podpisnemu šolskem vodstvu 33 K 14 h čistega dohodka od koncerta, prirejenega v prilog takojšnji šolski kuhinji. Veleodni g. c. kr. okr. glavar Praki izvolil je poslati v isti sarnen 10 K vstopnine. Velecenjenim dariteljem, udeležnikom in prireditelju g. Schmidtu ter sotrudnikom v imenu šolske mladine priučena zahvala! Nadaljni prispevki se hvalešno sprejemajo ter se bodo svojačasno objavljali v časopisih.

— Solsko vodstvo št. Pavel pri Prebodu.

— Umri je v Konjicah pri svojem stricu g. Al. Štepic, sin znanega poselnika iz Žalje vasi. Bil je obče čistan sadje in vinorejce. Zapustil je čeno in pet neposkrbljenih otrok.

— Iz Ptaja. Tu imamo sedaj pokrovski štrajk. Pomočniki zahterajo višje plače. — Danes, v torek, sta trčila voz dr. Stubeha in trgovski voznik Bračič blizu Gosposke ulice skupaj. Bračič je zadel oje v trebah in je prišel povrh tega še pod konje; dobil je tako težke notranje poškodbe, da bo težko okreval.

— V Spodnjem Gasteraju pri sv. Lenartu v Slov. gor. so ljudje sedaj radi nekoga uboja, kateri se je dogodil še pred 34 leti, zelo razburjeni. Leta 1873. je bil ubit posestnik Škof iz Žikare. Škof je peljal tedaj ponoči vino iz Žikare k sv. Trojici v Sl. gor. Med 11. in 12. oro ponoči so ga napadli na obd. cesti v Srednjem Gasteraju trije fantje, izmed katerih ga je eden udaril z neko palico tako močno po glavi, da je bil na mestu mrtve.

Zaprl so posestnikovega sina Bolnarja, kateri je takoj obdal uboj in bil radi tega 3 leta zaprt. Po prestani kazni je umrl, kakor ljudje pravijo, ker je radi tega prevel šolavil. Ljudje so sčasoma na to pozabili. Sedaj pa pripovedujejo, da Bolnar ni ubil Škofa temveč nek drug, kateri je danes župan in ugleden mož v celotnem kraju. Ta je dal Bolnarja znatno vso, da je prevzel krivdo nase, a bolelo ga je pozanje to tako, da je umrl. Oročitnost je pridno preiskuje to zamotano zadevo.

— G. dr. Benkovič nas prosi, da priobčimo sledeči popravek: „Ni res, da sem z raznimi objelnimi pridobil nemarje, da so šli in gredo v najbujni boj zoper župana g. Roža; pač pa je res, da nisem nikomur nič objelnil. Ni res, da sem se udeležil veselice, prirejene v Hraštniku v proslavo moje smagne, ter z Nemci v bratski sločnosti hehal pozno v noč. Pač pa je res, da me ni kake veselici v Hraštniku v proslavo moje smagne prav nič ni bilo znano in se je seveda nisem udeležil.“

— Prekmurški Slovenci. Ljubljanski „Slovenec“ poroča, da si namestitev medmurski in prekmurški Slovenci ustanovijo svoj list. O potrebi in koristi tega lista smo nedavno razpravljali v „Domovinu“ v posebnem članku. Zato posdravljamo to namero, sečel, da bi beseda prva kmalu nocoj postala.

— Murški Sokol je svoj pekižlet k Mali Nedelji preločil na nedeljo, dne 16. t. m. Spored sledi pravčasno.

— Iz Maribora. Pred takojšnjim potnim sodiščem je bila oprečena poltna ekspedientinja Alice Petek,

obtožena poverenja, bil je pa obojen poštni oficijant Schwarz k 10mesčni ječi, ker je v Ptaju poveril nekaj denarja.

— XXVI. redni občni zbor „Ustredni Matice Školske“ (osrednje šolske matice) se je vršil 30. maja v Pragi. „U. M. Š.“ je imela 1906. leta dohodkov: 716.250 K 50 v (za 14.000 K več nego 1905. l.), stroškov pa 733.450 kron. Koncem 1906. l. je vzdrževala „U. M. Š.“ 3 srednje šole (2 gimn. in 1 realno) s 26 razredi ter 943 učenci nadalje 56 ljudskih šol s 120 razredi ter 7161 učenci — 49 otroških vrtec s 4050 otroci; skupaj torej 107 zavezoval s 12.174 učenci. Na teh zavodih delujejo 4 ravnatelji, 53 učiteljev-ravnateljev in upraviteljev šol, 54 učiteljev in učiteljic, 10 vrtnarico-ravnateljic, 39 pedagoških upraviteljev in 56 vrtnaric. Kar se tiče ureditve gnotnih razmer učiteljskega, storil je odbor potrebne korake k temu, da bi sočasno, kar hitro stopi v veljavo zakon o obveznem zavarovanju privatnega uradništva, nastala tudi veljavnost pokojninskega zavarovanja za učitelje, vrtnarice in uradništvo matice. V svojem govoru rekel je podpredsednik dr. Jaroslav Pospisil, da se „U. M. Š.“ nima tudi v bodoče bati, da bi ji nastale kake težave zaradi premenjenega političnega položaja v češkem narodu. Dr. Pospisil pravi doslovno: „Bilo je baš delavstvo, tu treba dodati, soc. demokratsko delavstvo, katero se z vso vstrajno ognjevitostjo, a katero se drži svoje stranke, drži tudi narodne stvari in se ne da odvrtiti tudi najhujšemu terorizmu od tega, da bi ne pošiljala svojih otrok v češke šole.“

Pred par dnevi je prof. Masaryk dejal: „Sicer je pa narodno vprašanje posebno za narodne manjšine obnem tudi gospodarsko in socialno vprašanje.“

Čas bi bil, da to tako jasno na očelo spoznajo tudi slovenski „rodoljubi“ vseh čeških strank — in da temu boljše spoznanje primerno urode svoje postopanje proti slovenskemu delavstvu, združenemu v jugoslovansko socialno demokracijo ali pa v nemško soc. dem. S tem, da je v svoji rodoljubni ogorčenosti izbočanje iz naroda, delajo ti gospodje slovenstvu večjo škodo nego narodno nezavedni delavci sami. Pridobiva se ljudi z dobro besedo in pametnimi razlogi — ne pa s povkami in prazno ošabnostjo.

Seestanek slovenskega in češkega šolstva v Pragi. „Splošno slovensko šolsko društvo“ posrvoja izvora svoje esaj članice in prijateljce društva, naj se udelede o priilki vasokolskega shoda v Pragi sestanka češkega in slovenskega šolstva! Vožnja velja tja in nazaj v III. razreda 29 K, v II. razr. 43 K. Tudi za stanovanje so poskrbele ljubneviče Čehinje. Vendar je najno potrebno, da se zglatijo udeleženci vsaj d. 10. junija, ker sicer se bodo oddala stanovanja drugam. Kot vstopnice k vsem šolskim prireditvam se dobe legitimacije po 4 K za osebo. Katera izmed dam se žel udeležiti teh prireditelj, naj blagovolijo vpsolati bla-gejnicariki „Splošno slov. šol. društvo“, gospodični A. Kadivec (Ljubljana, Prešernova ulica) 4 K, da joj društvo preskrbi legitimacije, katerih je le še malo, zato naj se udeleženci čim prej zglatijo. Na razna vprašanja z dešebe odgovarjamo, da se vrši se-estanek, onimra sokolski selit koncem junija in prve dni julija t. l.: od 28. junija do 1. ali 2. julija. Sicer pa opozarjamo na tozadevne notice in pošiljke v „Slov. Narodu“, „Slovenski Gospodinj“ in „Slovenskem Školu“ št. 4. in 5.

— **Ekspozicija zadruga za selo** —
 ajevo in krompir v gorški okolici, o kateri ustanovitvi smo poročali svoječasno tudi mi, noče uspevati, "Edinost" piše o tem: "Da prospera taka zadruga, treba ji je zagotoviti trg, odjemalce, ker premeto malo pomaga, ako so organizirani producenti, če ni odjemalcev. Da se pa zagotovi trg, treba je nekaj sposobnih, trgovsko izobraženih ljudi, ki bi delali za zadrugo. Teh zadruga doslej ni dobila, niti jih iskala (!) In tako stojimo danes pred dejstvom, da je vrljub ekspozitni zadrugi vse ostalo pri starem. Tuji prejemalci in agenti so prišli zopet v množicah v Gorico in tu stavljajo cene kot so jih stavili vedno. Da je ustanovljena ekspozitna zadruga, ne ve nihče (!) Bojimo se zelo, da s takim krupom ustanovljena zadruga pade v roko valod nepravilnih rok, v katere je prišla, s tem pa se diskreditira ta ideja za neodogleden čas". Svarilen vtis — in obenem opomin na voditelje naših slovenskih zadrug in podjetij!

— **"Gorica" in dr. Gregorin.** Št. 46 klerikalnega gorškega lista "Gorica" obita v dveh člankih in celi vrsti se baš dostojnih notic dr. Gregorin v Trstu, da je on pripomogel s svojo kandidacijo na Kraus, katere je po mnenju "Gorice" dejanje "tolike politične lahkornostnosti, da bi jo mogli pričakovati od katerega političnega mladika, ne pa od zrelega moža". Štekljo do zmage. — Boj med klerikali in liberalci na Gorškem je dosegel že naravnost ostra oblika. Po svojih glasilih hajkajo svoje pristaje k bojkotu nasprotnih podjetnikov in jih dolže najbolj nečestnih dejanj. Znanje, da smo le Slovenci politično popolnoma neodgojeni in nezrel narod!

Društvene vesti.

— **Učiteljsko društvo za laški okraj.** Vabilo k rednemu obč. zboru, ki se vrši v soboto, dne 15. junija t. l. ob 3. uri popoldne v šolskem poslopiju na Zidanem mostu. Na dnevnem redu je nujna zadeva in sicer edina točka: "Razprava o regulaciji učiteljskih plač." Na veselo svidenje! **Predsednik.**

— **Gregorčičeva slavnost v Gradu.** Kakor se objavljeno, priredi akad. tehn. društvo "Triglav" v Gradu dne 8. junija t. l. Gregorčičevo slavnost v prid Gregorčičevemu spomeniku. Iz posebne prijaznosti sodelujejo pevski zbor grških Slovencev, dalje gospeja I. Mikolič (sopran), gospeja Pia Sivka, gospeja Marica Verbec (klarin) in gospeja dr. Bela Stuhac (bariton), E. Vargazon (tenor) in E. Štebrič (gost). Vabila se razpoljejo tekoni prihodnjih dni in pripravljajo odesk prvi vse one prijatelje društva, ki bi event. ne dobili vabila, da se obrnejo na društvo.

— **Slov. društvo "Domovina" v Gradu** priredi v nedeljo 9. junija t. l. vrtno veselico na vrta gostilne M. Pšeničnika (Georgijasse na voglu Annenstrasse). Na vsopredni je tamburiranje, petje, šaljiva pošta, ribji lov, kranjski smenji itd. Zvečer se vrši v dvorani ples. Zabelek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 40 v. Vse grške Slovence vabi k mnogobrojni udeležbi uljudno Odbor.

— **NB. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.** Ob lepem na vrtni sicer v dvorani.

— **III. redni občni zbor v p. t. slovenskega akad. društva "Slovene stje"** na Dunaju se vrši dne 7. ružnika 1907 ob pol 8. uri zvečer v prostorih "Zam grünen Tor". VIII. Lerchenfeldergasse 14. Slovanski gostje dobrodošli!

Književnost in umetnost.

— **"Venec slovenskih plesov"** na glasovih je ravnikar izdal Fran Korun v zalogi Otona Fiserja v Ljubljani. Cena 3 K. Skladatelj si je vzel motive iz domačih slovenskih pesmi a. pr. "Bliza se želena cesta" in

druge. Posamezni komadi so naslovljeni: "Triglav" koradnica; "Smo Slovenci" poloneza; "Celjanka" polka in še pet drugih a slovenski imeni in napravi. Lepe, lahke, melodične skladbe imenovane glasbeniki in učitelja na orglarski šoli so vsestransko priporočila vredne, kajti ljudstvo na slovenskih tleh jih boče vsikdar rado poslušalo, bodisi pri teh ali onih prilikah. O nastanosti tega dela se še boče izpregovorilo.

SUKNA

in modne blago
za obleke

prilagodila firma
Karel Kocian
tvornica za suknjo
v **Humpolcu**
na Češkem. 183

Tvorniške cene. o V. orci franko.

Zahvala.

Za vse dokaze globokega sočutja povodom nenadomestne izgube moje predrage žene in matere mojih otrok

Marije Pustišek
roj. **Štritar**

izrekam tem potom vsakemu posameznemu najprejšejo zahvalo.

Ožbald Pustišek,
šolski vodja na Svetini.

Tako se proda
oziroma v najnu 1 stro iz Celja
prostorna zidana 30221

hiša,

obstoječa iz 7 sob, 2 kuhinji, 3 kletni in ločenice; v hiši je tudi dobro upeljana gostilna in tobakarna, drugi prostori so pa zelo pripravljeni za trgovino. Nadalje je še zidan hlev, v katerem ima 10—12 konj prostora, koočel in 7 oravov njiv in travnikov. Vse se odda pod zelo ugodnimi pogoji. Natančnejše se pa izve pri **Antonu Juteršek** posestniku. Rečica št. 40. p. Laški trg.

Zavarovanje zoper točo

sprejema pod prav ugodnimi pogoji e. kr. priv.

ZAVAROVALNA
Društvo **"DUNAV"**.

Zavarovanja sprejema in pojasnila daje podpisani, do katerega se je treba obrniti zamo z dopisnico

A. KUHAJ, komisar, Celje-Gaberje.

Iščem spretno prodajalko

za zalogo moke v Celju, takšne ki so enak posel že opravljale, imajo prednost.

PETER MAJDIČ, paromlin v Celju.

V delo se sprejmejo
mizarji, tesarji
dimarji in klopci
 v paromlinu, Sp. Hudinja,

Dobri rudarji
 dobijo stalen in pošten zaslužek
 v novem rudokopu Charlotte Marie
 pri Ivnici (Bibiswald) na Štajerskem.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze priščnega sočutja ob smrti nepozabnega nam obeta, oziroma brsta, gospoda

Radoslava Škoflek-a
 nadučitelja v pokoju

izrekamo tem potom najprejšejo zahvalo. Posebno se zahvaljujem cenj. gg. učiteljem tovaršnim, g. J. Goričarju kot zastopniku trga Mozirje, g. dijakom za ganljivo petje ob odprtem grobu kakor sploh vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so predragemu rajniku izkazali zadnjo čast.

303 1

Žalujejo ostali.

Steckenpferd lilijino milo

50—11 od Bergmann & dr., Bratdani in Dečlu na Lahi (Čoske) 97

je in ostane po priznanjih, katere dobivamo dan za danom, najboljšje zdravilno milo proti pogam na lico in v dolgoj oči. mehke kože in zdrave barve za obraz. omad po 30 v je dobili po vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah a dilažami in milom ter pet brljajih.

I. južnoštajer. kamnoseška industrijska družba i Celje

Novo ulice št. 11.

Lastniki: **ROBERT DIEHL, ANT. KOLENC, FR. STRUPL.**

Starostna in umetna kamnoseška obrt, v strojnem obratu. Podobni stoji. Iščemo vseh stavbenih del kakor: stopice, podboje, lozad, zastarke in t. d. in raznih kamnov in cementa.

Špediteljna delavnica in podobni stoji za umetna cerkvena dela kakor: altarji, prišče, okrajanih mit, krestih in krestih kamnov itd. Iščemo vseh cerkva, dvoran in hotelov a kamnin ali cementu tlakom.

Izdotovanje
 pohištvenih predmetov iz različnih ter najpogostejših marmornih vrat v vseh oblikah.

Mnogobrojna zaloga
 prvih spomenikov iz različnih marmornih vrat granitov in uljenih po razmerilnih kartah in po najnižjih cenah.

Naprava starih ali novih
 starih ali novih spomenikov v vseh oblikah.

Spomeniki
 vseh oblik in velikosti kamnov a obroji.

Strokovno delo
 vseh oblik in velikosti kamnov a obroji.

EDINA SLOV. TRGOVINA V SLOVENJGRADCU

HAZMANJAVA DA SVA OTVORILA

TRGOVINO

Z MEŠANIM BLAGOM V HIŠI NARODNEGA DOMA. SE PRIPOROČA VA ZA OBILNI OBISK

DRUŠKOVIČ & VALENČAK,
SLOVENJGRAD.

„Triglav, hotelska družba z omejeno zavezo na Kranjskem“.

Oklic.

V modernem življenju zavzema tujski promet v narodnogospodarskem oziru znatno mesto kot važen pridobitni vir domačega prebivalstva. Opozorjena po vseh tujkega prometa v dragih državah je tudi naša vlada izpoznala važnost tega vira za narodno blagostanje ter delala nato, da so se ustanovile po posameznih kronovinah deželne zveze na tujski promet, ki imajo namen, skrbeti za privablitev tujcev in pospeševati naprave, ki so s tujskim prometom v zvezi. Tudi na Kranjskem obstoji taka deželna zveza in c. kr. železniško ministrstvo jo podpira z znatnimi denarnimi donosi in ji pojde zlasti pri gradbi hotelov čim najbolj na roko.

V interesu naše domačega narodnogospodarske politike je, da se tokrat časa ne ustavljamo, ampak si sami zagotovimo pridobitne vire tujkega prometa, s tem pa tudi povzdignemo ugled naše domovine.

Prizadevanja kranjske deželne zveze za tujski promet ter mnogih rodoljubov in faktorjev se je posrečilo, da se je pridobila jako ugodna prilika za **hotelsko podjetje v Bohinjski Bistrici** kot centrali bodočega tajskega prometa na Gorenjskem s tem, da se je kupilo od železniškega ministrstva velik hotel z gospodarskimi poslopji in krasne stavbe stavbenega podjetnika Cecenija, ki so med gradnjo železnice služile kot stanovanja in pisarne gradbenega vodstva in uradništva. Ti objekti so dvonadstropni z nad 60 krasnimi sobami in pritlikinami in so se kupili za tretjino napravnih stroškov. Vsak previden finančnik mora iz tega izprevideti, da je tokaj dana jako cena in solidna podlaga za hotelsko podjetje, kajti ko bi se hotelo ta poslopja zidati nanovo, bi stalo to trikrat več, ne glede na vrednost sveta, katerega je okrog 8000 m² in kateremu se bo z naraščanjem tajskega prometa cena vedno višala.

To srečno naključje je vzbudilo misel, da se s temi objekti osnuje hotelsko podjetje ter ustanovi hotelsko društvo pod imenom

„Triglav, hotelska družba z omej. zav. na Kranjskem.“

Ta nova oblika družbe v zmislu zakona dne 6. marca 1906 d. z. 58 je jako prikladna za taka podjetja, ker se glasijo deleži na ime in je vsled stalnosti družnikov zjajščeno solidno poslovanje. Udeležba pri taki družbi se torej lahko smatra neke kot pospeševanje domačih interesov, ampak tudi kot premisljeno in varno nalaganje kapitala, kar je tudi naš namen.

S tem ne bo torej osnovano samo lepo podjetje v najkrajšem delu naše domovine, ampak obenem podjetje, ki mora doležnikom donosati koristi.

Ako vabimo torej k udeležbi, smo si svesti, da obenem priporočamo dobro in solidno podjetje.

Imenovana že kupljena posrestva leže v najposrednejši bližini kolodvora v Bohinjski Bistrici. Vseled direktne zveze s Trstom, Gorico in Danajem računajo lahko naši hoteli na obilen obisk tujcev, tembolj ker je Bohinjska Bistrica izhodišče za najlepše ture v julijskih alpah. Ker se za bodoča leta, kolikor nam je znano, ne nameravajo zidati drugi hoteli, upamo na močen obisk.

Bivše poslopje železniškega ministrstva se bo porabilo za modern hotel z restavracijo in sobami za tuje, bivši Cecenijevi vili pa kot stanovanja za letovistnike, ki bodo imeli hrano v hotelu, da se restavracija bolje izplača.

Ker je bohinjko jezero valed veleomastitno divjekske lege in okolice z zdravim planinskim zrakom daleč naokrog skoro nedosežno, se bo tujski promet kaj nagle nagibal tudi k jezera. Ob jezera je le en hotel, ki je last verskega zaklada, zato bi bila najlepša prilika, da se tudi tam zgradi hotel. V ta namen smo si tudi že osigurali s predkupnimi pogodbami najlepša zemljišča, ki so prikladna za gradnjo vil in hotelov. Gradba in projektovanje hotela ob jezera se bo pa prepusnilo sklope družbe, katero bočeno ustanoviti in ki bo morala to napravo finančno in tehnično natančno presoditi, da bo izključena vsaka dvomljivost. Upamo tudi, da se morja dobi za zgradbo tega hotela garancijski fond potom oficijelnih podpor dežele, mesta Ljubljane in drugih korporacij, da se s tem paralizirajo večji gradbeni stroški.

S tem upamo, da smo dovolj jasno označili svojo skrajno previdnost, da bi stalo celo podjetje na gotovini in solidni podlagi. Ustanovitve družbe je nujna zadeva, kajti hotel kakor tudi stanovanja v kupljenih poslopih se že urejajo in prekrbujejo z vsem potrebnim, da se s 1. julijem t. l. lahko popolni obrat prične.

Hotelska družba Triglav se ustanovi najprej z osnovno glavnico 300.000 K, ki se bo osnovala iz deležev pristopivih družnikov. Najmanjši delež z misliu zakona znaša 500 K, dalje so se določili deleži po 1000 K, 5000 K in 10.000 K. Pri podpisu in pristopu k družbi je plačati najmanj eno četrtino, odnosno pri deležih s 500 K najmanj polovico deleža, drugo četrtino 14 dni kasneje in ostanek tekem 6 mesecev. Vplača se pa tudi lahko takoj cel delež, kar je tembolj priporočljivo, da se pri banki vzeto posojilo poprej plača in tako prihrani drago obrestovanje. Pri tej priliki omenimo, da sme posamezna oseba vzeti le po en delež v gori omenjenih mesekih. Po sebi je smerno, da postane družnik po višini svojega deleža deležen tudi čistega dobička.

Iz navedenega je razvidno, da nam je predvsem ležalo na tem, da z osnovno glavnico otvorimo še to sesono obrat hotelskega podjetja v Bohinjski Bistrici. Izvedba ostalih točk načrta, zlasti zgradba hotela ob Bohinjskem jezera, je pridržana občnemu zboru, oziroma odboru snajoče se družbe, ki se bo z novim oklicem obrnil na širše sloje občinstva, kajti za zvišanje glavnice je že v pravilih skrbjeno. Na to se bo tudi skoro moralo misliti, kajti zgradbo hotela ob jezera čeli vse prebivalstvo Gorenjske in je tudi lahko rodoljubna dolžnost, da v tem planinskem raju, ki sta ga opavela Praterer v „Krstu pri Savici“ in Baumbach v „Zlatorogu“, ustanovimo gostoljubno zavetišče vsem častilcem in prijateljem naše krasne narave.

Pojasnila dajejo, pristopne izjave in denar sprejemajo naslednji gospodje oziroma zavodi:

v Bohinjski Bistrici župnik I. Piber, v Ljubli dr. V. Kukovec, odvet kandidat, v Celovcu dr. Janko Brejc, odvetnik, v Gorici dr. Drag. Treč, odvetnik, v Ljubljani Ljubljanska kreditna banka, župan Ivan Hribar in primarij dr. V. Gregorič, v Mariboru odvetnik dr. F. Rosina, v Novem mestu odvetnik dr. J. Schegula, v Radovljici odvetnik dr. J. Vilfan, v Trstu Jadranska banka in odvetnik dr. M. Pretnar.

V Ljubljani, meseca maja 1907.

Za pripravljajalni odbor:

Bernard Andoljšek, nadstitev v Litiji, Ivan Beruš, profesor in deželni odbornik v Gorici, Ivan Beruš, župnik v Boh. Srednji vasi, dr. Janko Brejc, odvetnik v Celovcu, Fran Fajdiga, posestnik v Sodražici, dr. Anton Gregorič, profesor bogoslovja in deželni poslanec v Gorici, Kornelj Gorup, vitez Slavinjski, veletržec v Trstu, Ivan Gorup, veleposrednik in deželni poslanec na Opčinah, dr. Vinko Gregorič, primarij v Ljubljani, dr. Gustav Gregorin odvetnik v Trstu, Ivan Hribar, župan in deželni poslanec v Ljubljani, Franc Jarca, veletržec v Postojni, dr. Franc Juršič, odvetnik v Ptuj, Franc Knaflič, posestnik v Smartnem pri Litiji, Ivan Knez, veletržec v Ljubljani, Franc Kolman, veletržec v Ljubljani, dr. Valentin Kršinar, odvetnik v Ljubljani, dr. Vekoslav Kuhovec, odvet. kas. istet v Celju, dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani, Vinko Majdič, veletržec v Kranju, Ivan Piber, župnik v Bohinjski Bistrici, Josip Puharčič, posestnik in deželni poslanec v Podmartu, Karol Poljak star., tovarnar v Ljubljani, dr. Matej Pretnar, odvetnik v Trstu, dr. Franc Rosina, odvetnik v Mariboru, dr. Otokar Rybar, odvetnik in deželni poslanec v Trstu, dr. Josip Sarnec, odvetnik in deželni poslanec v Celju, dr. Ivan Tavčar, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani, dr. Fran Tomšič, odvetnik v Ljubljani, dr. Dragotin Treč, odvetnik v Gorici, dr. Karol Triller, odvetnik v Ljubljani, Ubald pl. Trnkoze, lekarnar in predsednik kranjske deželne zveze za pospeševanje tajskega prometa v Ljubljani, dr. Janko Vilfan, odvetnik in župan v Radovljici.

Priloga. Kot pisarna nove družbe posluje urad deželne zveze za tujski promet na Kranjskem v Ljubljani, hotel Livca. Kjer se dobe vse pojasnila in tudi potrebne tiskovine. Slike nakupljenih poslopij se lahko ogledajo v tej pisarni ali pa pri gr. zastopnikih.